
«Галактична» зірка смерті

«ЗАЛИШТЕ СВОЇ РЕЧІ. ВИХОДЬТЕ З ЛІТАКА НЕГАЙНО!» — пролунав наказ бортпроводників.

Браян Грін почувався наче в кошмарі. Вранці 5 жовтня 2016 року Грін зайняв своє місце на рейсі номер 994 компанії Southwest у міжнародному аеропорту Кентуккі в Луїсвіллі. Він мав летіти у відрядження до Балтимора. За десять хвилин до зльоту, під час демонстрації засобів безпеки, Грін вимкнув новий телефон Samsung Galaxy і поклав його в кишеню.

«Я почув хлопок, такий звук, наче, відкриваєш зіплок, — пізніше розповідав Браян зі своїм південним акцентом команді телевізійників, — і почав озиратися, аби побачити, що воно було. Моя кишеня диміла»¹.

Він вихопив смартфон із кишені штанів і жбурнув його на вкриту килимом підлогу.

«Мені не хотілося, щоб він вибухнув мені в руці», — пояснив він. Густий сіро-зелений дим валив із телефону і вже оповив кілька рядів попереду і позаду, перш ніж розсіятися по решті салону. Екіпаж компанії Southwest Airlines вирішив, що єдиним правильним рішенням буде евакуювати всіх із літака.

На 9:20 ранку стюардеси вивели всіх сімдесят п'ять пасажирів та членів екіпажу. Рятувальники прибули на місце, щоб вилучити тліючий пристрій та перевірити пасажирів на наявність травм. На щастя, як сказав Грін, ніхто не втратив «пальця

чи руки через цей випадок». Він відкинув телефон дуже вчасно. Розпечений шматок металу, пластику та електронних схем пропалив діру в килимі.

Коли авіамеханіки зняли килим, щоб подивитися на підлогу під ним, та була обпечена і почорніла. Слідчі з підрозділу підпалів пожежної частини Луїсвілля з'явилися на летовищі, вилучили пристрій та допитали Гріна. Та, як вони швидко зрозуміли, Грін не зробив нічого протиправного. Проблема, натомість, була в його телефоні, який він так любив і яким захоплювався.

GALAXY NOTE 7 ПРОТЯГОМ ДВОХ попередніх місяців були джерелом неприємностей у Південній Кореї, у США та в усьому світі. Але всі припускали, що проблему нарешті вирішено. З кінця серпня Samsung зафіксувала дев'яносто два випадки², коли їхній розрекламований Galaxy Note 7 перегрівався в руках, будинках чи автомобілях клієнтів. Деякі з пристроїв загорілися через несправні батареї, як стверджувала Samsung.

Після трьох тижнів непевності та протиріч навколо несправного пристрою Samsung почала відкликати Galaxy Note 7 у Сполучених Штатах³. За порадою компанії, Браян Грін також обміняв свій новий Note 7 у магазині AT&T за два тижні до свого польоту.

Грін уважно вивчив новий телефон та його упаковку. На упаковці Samsung усі вказівки свідчили, що пристрій безпечний для використання. Коробку було позначено чорним квадратом, який вказував на те, що це була заміна, а не оригінальний Note 7. Коли він пробив IMEI нового телефону — унікальний п'ятнадцятизначний номер на кожному пристрої — на вебсайті для перевірки можливості відкликання пристрою, то отримав відповідь: «Чудова новина! Ваш пристрій НЕ в списку несправних пристроїв»⁴.

Після евакуації Браян зателефонував до служби обслуговування клієнтів Samsung.

«Я зробив усе, що повинен був, — пояснив він представникові Samsung. — Це був відкликаний телефон»⁵.

Представник зафіксував повідомлення в системі скарг. Грін не був упевнений⁶, коли почує відповідь від Samsung. Компанія не поспішала визнати в інциденті загрозу громадській безпеці. Натомість коли журналісти почали розслідування цього випадку, компанія скептично поставилася до ймовірності, що в усьому був винен телефон.

«Поки ми не отримаємо цей пристрій, ми не можемо підтвердити, що цей інцидент пов'язано з новим Note 7»⁷, — неодноразово писали представники компанії.

Слідчі з Комісії з безпеки споживчих товарів (CPSC), федеральної агенції, завданням якої є тестування несправних та небезпечних продуктів, бачили ситуацію інакше. Вони вжили рішучих та незвично суворих правових заходів. Посилаючись на «термінові обставини»⁸, слідчі CPSC отримали судову повістку та вилучили телефон Гріна з пожежної частини Луїсвілля наступного дня після пожежі. Команда доправила його до лабораторії в місті Бетесда, штат Меріленд, де негайно розпочали низку тестів. Серйозність ситуації ставала все очевиднішою. Одна річ, коли компанія відкликає партію бракованих товарів. І зовсім інша, коли товари, що їх компанія дає на заміну (і маркує як безпечні), продовжують становити серйозну загрозу для населення.

Поки Samsung виявляла байдужість до громадського розслідування, двома днями пізніше тринадцятирічна Еббі Зуїс чекала на молодших родичів на вході до початкової школи North Trail у Фармінгтоні, штат Міннесота. Граючись на своєму заміненому Galaxy Note 7, вона раптом відчула, що її руку щось пече, «наче шпильки та голки, — пригадувала дівчинка, — тільки багато болючіше»⁹.

Вона рефлекторно впустила телефон на підлогу і, на щастя, відбулася лише обпеченим пальцем. Директор школи відреагував миттєво і ногою виштовхнув тліючий пристрій із будівлі.

«Я рада, що він був у мене в руці, а не в кишені», — пізніше заявила Зуїс ЗМІ.

«Ми думали, що з новим телефоном ми в безпеці», — сказав її батько.

МАЙКЛ КЛЕРІНГ ТА ЙОГО ДРУЖИНА прокинулися о 4:00 ранку в своєму будинку в штаті Кентуккі від якогось шипіння¹⁰. «Вся кімната була в диму і жахливо смерділа, — розповів Клерінг місцевій радіостанції. — Я роззирнувся, а мій телефон горить». Пізніше того ж дня Клерінг почав блювати чорною рідиною; він заїхав до відділення швидкої допомоги, де йому поставили діагноз гострий бронхіт. Медики встановили, що він постраждав через вдихання диму.

Представник Samsung зв'язався з Клерінгом і попросив повернути Note 7. Клерінг відмовився. І отримав текстове повідомлення, яке помилково надіслав йому працівник Samsung.

«Я можу спробувати сповільнити його, якщо ми вважаємо, що це матиме значення, — йшлося в тексті, — або ми просто даємо йому зробити те, що він погрожує зробити, і побачимо, чи йому це вдасться».

Клерінг був шокований. Що в біса відбувалося?

«Найбільш тривожним у цій ситуації було те, що телефон Клерінга загорівся у вівторок, за день до рейсу Southwest, і в Samsung знали про це і мовчали»¹¹, — писав Джордан Голсон із вебсайту *The Verge*. А Ретт Джонс із Gizmodo попереджав: «Докази свідчать про те, що Samsung... можливо, замовчує інформацію, що замінені пристрої небезпечні»¹².

Повідомлення продовжували надходити, а в Samsung все ще мовчали.

Жінка в Тайвані вигулювала собаку¹³, коли її Galaxy Note 7 загорівся в задній кишені. У Вірджинії ще один замінений Note 7 загорівся на тумбочці Шона Мінтера о 5:45 ранку.

«Моя спальня заповнилася... димом. Я прокинувся і страшенно запанікував»¹⁴.

Після інциденту Мінтер відвідав місцевий магазин Sprint, де продавець запропонував йому *ще один Samsung Galaxy Note 7*. Гм, дякую, але не треба?

За кілька годин по тому за обіднім столом загорівся ще один Galaxy Note 7¹⁵, який належав восьмирічній дівчинці з Техасу. Контролюючі установи, журналісти та громадськість—всі жадали відповідей від Samsung. Спонтелічені бездіяльністю корпорації, партнери-оператори Samsung почали відмовлятися від продуктів компанії. Компанія AT&T оголосила 9 жовтня¹⁶, через чотири дні після евакуації рейсу Southwest Airlines, що припиняє всі продажі та обміни Galaxy Note 7. Інші наслідували її приклад.

«Галактична» зірка смерті Samsung Galaxy Note 7.

Вікісховище, використано на правах ліцензії Creative Commons

Того ж дня Samsung заявила, що «тимчасово призупиняє» постачання Galaxy Note 7 на австралійський ринок. Але повідомлення компанії все ще були туманними та незрозумілими. Десятки чи, можливо, сотні тисяч людей все ще носили ці потенційно вибухові пристрої у своїх гаманцях та кишенях. Але очевидно, честь корпорації Samsung була понад усе.

«В Samsung упевнені у заміні Note 7 і заявляють, що у них немає підстав вважати, що він небезпечний»¹⁷, — йшлося у внутрішній записці австралійського партнера, компанії Telstra, яка щойно призупинила постачання.

«Інакше кажучи, — доповідав кореспондент CNN Money Семюел Бьорк, — цей телефон виявився недостатньо хорошим для них [Samsung], аби продовжувати його випускати, але достатньо хорошим, аби споживачі продовжували ним користуватися»¹⁸.

Криза наростала, клієнти, які прагнули обміняти свої Galaxy Note 7, отримували у відповідь суперечливі й незрозумілі електронні листи від відділу обслуговування клієнтів Samsung — часом із неправильно вказаним номером замовлення та іншими помилками.

«Оскільки це стосується іншої компанії, коли ці заміни буде надіслано, ми не можемо перевірити їхній стан, допоки компанія не надішле вам номер замовлення нового телефону або інформацію для відстеження замовлення, — написав представник служби обслуговування клієнту, який майже місяць безуспішно вимагав повернення коштів за свій Note 7. — Наразі ми маємо обмежену інформацію щодо низки процесів. Я сподіваюся, що ця інформація буде корисною та допоможе швидкому вирішенню проблеми»¹⁹. (В перекладі на нормальну мову: «Ми не розуміємо, що ми робимо, і що маєте робити ви».)

Репутація бренду руйнувалася на очах, та Samsung ніяк цього не протидіяла.

«Чи хтось тут має Samsung Galaxy Note 7? — питав в аудиторії комік Стівен Кольбер на початку своєї програми «Вечірнє шоу

зі *Стівеном Кольбером*». — Якщо так, будь ласка, спокійно відведіться і вийдіть із зали. Пожежна команда чекає на вас у вестибюлі.

Хіба Samsung не обміняли ті телефони, що займалися? Обміняли, — продовжував він. — Але як кажуть, схибив раз — з ким не буває, схибив вдруге, *о господи, що це в мене в штанях горить!*»²⁰

Навіть Sprint, давній союзник Samsung, пустив шпильку своєму партнеру.

«Привіт, @sprint, що робити, якщо я більше не довіряю пристроям від @SamsungMobile?»²¹ — написав у твітері розчарований клієнт.

«Вітання, — написали у відповідь Sprint зі свого офіційного акаунту. — Ви все ще можете довіряти Apple, HTC, LG або Alcatel».

Щоразу, коли Samsung оголошувала випуск нової моделі телевізора, пральної машини чи телефона на своїх сторінках у фейсбуку і твітері, або клієнти починали обговорювати товари компанії на вебфорумах, у коментарях розливався нескінченний потік саркастичних жартів.

«Сиджу перед монітором Samsung. Сподіваюсь, він не вибухне!»²²

Авіакомпанії по всьому світу²³ заборонили проносити Note 7 на борт. Якись жартівники розмістили²⁴ на ютубі відео за мотивами комп'ютерної гри «Grand Theft Auto V», в якому її персонажі купують телефони Note 7 у місцевому магазині боеприпасів, а тоді жбурляють їх у людей та машини, наче гранати, на вулицях вигаданого міста Лос-Сантос у Південній Каліфорнії.

Samsung подала скаргу на порушення авторських прав до ютубу, хоча права на відео їм не належали. Спроба цензури обернулася поразкою — кількість відеороликів лише зросла.

«Samsung не хоче, щоб ви бачили це відео з вибухаючим телефоном у *GTA V*», — проголосили в *Ars Technica*, розміщуючи відео у себе на сайті для всіх охочих.

«Схоже, в Samsung обрали легкий шлях видалення матеріалів, вміст яких їм не сподобався, через уявне порушення ав-

торського права там, де його не було»²⁵, — написали 26 жовтня у Electronic Frontier Foundation, групі, яка захищає свободу слова в Інтернеті.

Інакше кажучи, це була одна з найбільших катастроф будь-якого бренду в сучасній історії: відкликання продукту, заміна його на новий, так само небезпечний, на фоні все більш плутаних та відчайдушних спроб врятувати репутацію.

ДЛЯ МЕНЕ КОРЕЯ СТАЛА ПОДОРОЖЖЮ-ВІДКРИТТЯМ.

Я вперше оселився в країні у вересні 2009 року. Я наїздами жив у Південній Кореї до осені 2016 року в перервах між репортерськими завданнями у В'єтнамі та Камбоджі.

Мене одразу зачарував мій новий дім. Це була нація, поділена полярними протилежностями в устрої суспільства, економіці та політиці між авторитарною Північчю та демократичним Півднем.

І все ж вони були по суті однією нацією та одним народом, розділеними штучним кордоном.

За тридцять хвилин на північ від мого будинку в Сеулі почалася демілітаризована зона, один із найщільніше замінованих кордонів у світі, територія, яку я відвідував десятки разів. За нею була Північна Корея, звідки маршал Кім Чен Ір погрожував війною США і де він створив мережу жорстоких тюремних таборів.

І все ж мої південнокорейські друзі ледь не позіхали, коли я заводив розмову про Північну Корею.

«Нас Північна Корея не обходить, — сказав один приятель, повторивши те, що я уже чув від безлічі інших. — Ми мали справу з Північною Кореєю десятиліттями. Нічого не змінилося. Ми не прокидаємося з думкою про неї. Мене турбує моє власне життя. Батьки хочуть, щоб я влаштувався на роботу в Samsung.

Ти знаходиш роботу в Samsung, Hyundai, LG чи SK. Тоді батьки та суспільство кажуть, що ти досяг успіху і пишаються то-

бою, хваляться перед друзями. Якщо ти не потрапив до Samsung, ти ніхто, тебе не існує»²⁶.

Мене захоплювали подібні коментарі. Двома поколіннями раніше Південна Корея була диктатурою, біднішою за Північну Корею. Сьогодні це одна з найбагатших та технологічно розвинених демократій з історією успіху, який мало хто передбачав кілька десятиліть тому. Місцеві часто називали Південну Корею «Республікою Samsung».

Як Південна Корея спромоглася перетворитися із аграрної нації на одну з найуспішніших економік світу за два покоління? Якими були наслідки для людей, бізнесу та культури? Я вступив до університету Йонсе в Сеулі на інтенсивний курс вивчення корейської мови, зарився в найкращі наукові праці в країні. Я потоваришував з місцевими жителями, прагнучи краще зрозуміти корейський народ.

«У кожного на цій вулиці є продукт Samsung чи при собі, чи в будинку,— з гордістю казав мені колишній віцепрезидент Samsung.— У кишені, у вітальні, на робочому місці, серед деталей всередині їхніх смартфонів Apple. У кожного»²⁷.

Як виявилося, він мав рацію.

В аеропортах Мехіко, Лондона та Будапешта— всюди мене зустрічала реклама Samsung. Я бачив людей із телефонами Samsung у Камбоджі, на Кубі, в Росії та Венесуелі. На виході з аеропорту В'єтъяна в сонному Лаосі я побачив гігантську рекламу Note 7 через кілька місяців після того, як цей пристрій вилучили з ринку. Під час поїздки до Пхеньяна в Північній Кореї мій офіційний супровідник показав мені на смартфоні фотографію своєї вітальні, де я помітив телевізор із плоским екраном з логотипом Samsung. Samsung був гордістю Південної Кореї; і для більшості успіх Кореї спирався на успіх Samsung.

В СЕУЛІ НОВИНИ ПРО ВИБУХОНЕБЕЗПЕЧНІ Galaxy Note 7 можна було щохвилини побачити у випусках новин та на вебсайтах. Я за-

хлинався у дзвінках із *CNN*, *NPR*, *BBC* та *Bloomberg TV*— усі прагнули знати, що відбувається, а чітких заяв від Samsung не було. Один репортер поскаржився, що їхні співробітники відділу зв'язків із громадськістю відмовлялися говорити під запис.

«Samsung нічого нам не каже»²⁸, — підсумував ведучий новин одного з великих ЗМІ.

Я уже бачив подібне. Останні шість років я робив репортажі про компанію, користуючись як офіційними джерелами в Samsung, так і власними неофіційними зв'язками. З мого досвіду Samsung видавалася незбагненим лабіринтом, продуктом бізнес-культури, абсолютно відмінної від тієї, до якої звикли американці.

Samsung хотіла переконати людей, що займання Galaxy Note 7 були результатом проблеми з акумуляторами, які використовувала компанія. Але мої багаторічні дослідження того, як працює Samsung, свідчили, що реальна проблема була не просто в проколі із елементом живлення. Джерелом проблеми була корпоративна культура, яку компанія уже давно намагалася реформувати.

У більш ніж чотирьох сотнях інтерв'ю я задокументував організацію з унікальною, майже військовою системою керування, яка вела бізнес так, ніби віддавала бойові накази. Samsung була протилежністю Apple з її персоналізованими стосунками між інженерами, дизайнерами, маркетологами та мільйонами користувачів, які закохалися в її елегантні мобільні телефони, iPad та комп'ютери та зробили їх часткою свого щоденного життя.

Культура Samsung, навпаки, була дуже регламентованою. Але Шлях Samsung, як його називали працівники, перетворився на перешкоду перед лицем проблеми із Note 7. Тактика оборони, до якої вдалася компанія у відповідь на провал у сфері зв'язків із громадськістю, лише далі погіршувала ситуацію. Інженерам та дизайнерам не рекомендували говорити про можливі проблеми. Note 7 став жертвою цієї культури.

Протягом десятиліть боротьби, зростання та поступового успіху Samsung прищепила своїм працівникам почуття поваги, лояльності та страху, а також небажання кидати виклик керівництву Samsung як всередині компанії, так і публічно. Samsung пов'язала власну долю з долею своєї батьківщини.

«[Південнокорейська штаб-квартира Samsung] не хотіла, щоб хтось порушував це питання або щось говорив, — розказав мені старший консультант із маркетингу, роздратований тим, як компанія поводить ся з небезпечними Galaxy Note 7. — Отже, виникають ці тривалі затримки, коли ти не можеш говорити зі світом про те, що відбувається. І йдеться навіть не про честь, его та всі інші штуки, які [вступають у гру], коли ти десь налажав»²⁹.

НЕЗАБАРОМ виявилось, що у SAMSUNG образилися на те, що я говорив про них, і у відповідь розпочали атаку на мене персонально. Після того як я висловив власні неупереджені думки щодо ситуації навколо Note 7 у кількох медіа — CNN, NPR та інших, мені переслали електронного листа, який вочевидь написав Девід Стіл, старий знайомий із офіційних урочистостей, що працював виконавчим віцепрезидентом Samsung і керівником з глобальних комунікацій.

Це був ввічливий та добре вихований англієць зі ступенем доктора фізичних наук з Массачусетського технологічного інституту. В листі він скаржився на мої слова, процитовані в NPR. Я переповів у вечірніх новинах те, про що мені розповідали працівники Samsung.

«Ці односторонні, сенсаційні погляди, — писав Стіл щодо мого коментаря, — не відповідають репутації NPR як неупередженого та врівноваженого ЗМІ»³⁰.

Він назвав мене одним із двох «самопроголошених критиків Samsung», а мій коментар «особливо недоречним».

Я перетворювався на персону нон грата завдяки фіаско Note 7. Це ризик, із яким стикається будь-який журналіст, що йде всу-

переч офіційній лінії компанії, про яку пише. Але я знав, що це єдиний спосіб бути чесним у своїй роботі.

ВРАНЦІ 11 ЖОВТНЯ 2016 року, через день після того, як Samsung призупинила виробництво Note 7, я відкрив свій смартфон і побачив повідомлення від менеджерки з маркетингу Samsung.

«Чи не могли би ви перевірити, що відбувається з Apple iPhone? — писала вона. — Схоже, у них знайшли різні дефекти, а ЗМІ мовчать»³¹. Вона намагалася перенести увагу на конкурента.

Я зрозумів, що в Samsung не готові були визнати власні помилки. Протягом років я чув внутрішні теорії змови від друзів і контактів у компанії: в Samsung вважали, що компанію не так розуміють і несправедливо з нею поводяться, що преса та акціонери зумисне їй шкодять. Коли молода бізнес-журналістка прибула в Сеул, щоб написати про проблемні Note 7, керівник зі зв'язків з громадськістю заявив їй, що негатив у ЗМІ щодо його компанії пояснюється просто: «всі люблять гарну історію про Apple»³².

Того ж ранку, як мені розповіли, Samsung збрала керівників на зустріч щодо вибухаючих пристроїв у своєму кампусі в Сувоні, за годину їзди на південь від Сеула. Вони мали заслухати інструктаж від керівника компанії, який щойно повернувся з Бетесди в Меріленді, де його делегація зустрічалася з CPSC, намагаючись залагодити справу. Американські чиновники були стурбовані скаргами споживачів на роботу програми відкликання та обміну Samsung.

Але справжньою метою зустрічі, сказали мені, була спроба підтримати бойовий дух.

«Будьте спокійні і впевнені»³³, — таким, зі слів мого джерела, був головний меседж зустрічі в устах її начальника.

Начальник також сказав їй, що поліція не підтвердила, що пожежі та вибухи були пов'язані з Note 7. «Ми тут провели безліч

тестів, — сказали їй, — але телефон лише димиться, нічого більше. Тож медіа все вигадали. Вони мовчать про продукти Apple і нападають лише на Samsung».

У Samsung не виходило відновити зіпсовані стосунки зі своїми клієнтами, і, судячи з того, що я чув від своїх джерел, компанія натомість вдалася до внутрішньої контратаки на Apple, аби відвернути увагу. Я бачив у цьому ознаку зарозумілості Samsung, за якою ховались сором, невпевненість і відчай. Компанія знала, що потрібно негайно виправити ситуацію з Note 7 або дивитися, як цей скандал руйнує і бренд, і навіть престиж Південної Кореї.

«МЕНІ СОРОМНО БУТИ КОРЕЙЦЕМ», — сказав мені містер Пак, власник магазину за рогом мого помешкання, складаючи мої покупки.

Крамничка містера Пака — на пагорбі поруч із військовою базою США — була місцем, де я регулярно починав свою годинну ранкову прогулянку Сеулом, метушливим неоновим мегаполісом із цегляними будинками, пагорбами та горами. Я минав військову базу і заглиблювався у галасливий район барів Ітевон, минав трансгендерних повій, які саме закінчували свою нічну зміну, і наближався до сучасної скляної штаб-квартири власного рекламного агентства Samsung — Cheil.

За рогом, зліва від штаб-квартири рекламного агентства, розташувався музей мистецтва Samsung Leeum, заснований дружиною голови Samsung Лі Їон Хі.

Цей престижний музей виставляв картини Ротко, твори Дем'єна Герста та чудову колекцію середньовічного корейського гончарства. Прихопивши чашку кави неподалік, я продовжував прогулянку престижним районом Ханнам із розкішними будинками, схожими на військові бункери. Деякі з них належали потужній «правлячій родині» Samsung.

Одним із перших мені траплявся будинок Лі Дже Йона, сина Керманича Лі II та спадкоємця династії Samsung. Його дім роз-

ташовувався біля підніжжя пагорба, на якому стояв будинок його батька згідно із суворою конфуціанською ієрархією. Дім голови правління був розташований так, щоб із нього відкривався мальовничий краєвид відповідно до законів корейського мистецтва геомантії; ця будівля приголомшувала своєю традиційною красою. Голова, відомий самітник, мав захопливий краєвид на місто внизу.

Після цих ранкових вправ я спускався вниз і їхав автобусом до урядового Міжнародного прес-центру з виглядом на площу Кванхвамун. З мого офісу на десятому поверсі я зазвичай помічав рекламу Samsung та LG Electronics, розвішану в районі. На площі внизу відбувалися нескінченні політичні демонстрації «за» або «проти» Samsung, або з приводу того чи іншого політичного питання. Протестанти лівого спрямування зазвичай збиралися в центрі площі біля статуї короля Седжона, популярного правителя-вченого, який винайшов південнокорейський алфавіт, тоді як праві влаштовували пікети через дорогу, по краях площі.

У будь-який день таких демонстрантів могло зібратися від десятка до кількох тисяч залежно від політичних настроїв. Більшість протестувальників були справжніми, хоча південнокорейські ЗМІ викривали деяких учасників консервативних пробізнесових демонстрацій, які отримували гроші за протести³⁴ від Федерації корейської промисловості — великої організації, що лобювала інтереси бізнесу. Я прогулювався між таборами суперників під час перерв на каву.

«Samsung збудувала цю націю! Нагодувала наших людей! Одягала нас, коли ми не мали нічого! Дала нам роботу! Навчила весь світ поважати нас! Тільки зомбі-ліваки стануть виступати проти Samsung!» — вигукував один літній протестувальник, патріотичний військовий ветеран у брендованому картузі.

Я перемістився на інший бік вулиці до наметів лівих (деякі стояли там уже кілька тижнів), щоби послухати їхню відповідь.